

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา.....เครื่องหมายลูกเสือโลก.....

ระดับชั้น.....ม.ต้น.....

จำนวน 1 ชั่วโมง

เรื่อง ยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

การสอนตามเนื้อหา (60 นาที)

1. อธิบายนำเรื่อง (3 นาที)

2. แบ่งกลุ่มทำงาน

กลุ่มที่ 1 ให้ลูกเสือช่วยกันคิดและรวบรวมกิจกรรมที่ลูกเสือสามารถแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์

กลุ่มที่ 2 ให้ลูกเสือในกลุ่มแสดงบทบาทเกี่ยวกับกฎของลูกเสือ ข้อ 3

กลุ่มที่ 3 ให้ลูกเสือในกลุ่มช่วยกันอภิปรายถึงความหมายของคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ แล้วสรุปเป็นข้อ ๆ

กลุ่มที่ 4 ให้ลูกเสือช่วยกันยกตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นที่มีความเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและผลงานที่เขาได้กระทำ

หมายเหตุ คุณครูใช้กระดาษ A4 หน้าเดียวนักเรียนเขียนสรุป

3. แต่ละกลุ่มเสนอผลงานให้ที่ประชุมทราบ (ในห้องเรียน) (10 นาที)

4. ผู้กำกับสรุป (2 นาที)

5. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็คดี (4 นาที) ก่อนปิดกอง

คำอธิบายเนื้อหา

คำปฏิญาณของลูกเสือไม่มีคำว่า “อย่า” หรือ “ต้อง” คือไม่มีการห้ามหรือบังคับแต่เป็นคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญาที่ลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาได้กล่าวรับรองด้วยเกียรติของตนเองและด้วยความสมัครใจ ส่วนกฎของลูกเสือได้กำหนดไว้เป็นกลาง เพื่อให้ลูกเสือถือเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และโดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะต้องเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎของลูกเสือเป็นพิเศษเพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ทำให้ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น มีระเบียบวินัย อยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากใดๆ ในบ้านเมือง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การลูกเสือเป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ

คำว่า “ปฏิญาณ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแปลว่า “การให้คำมั่นโดยสุจริตใจ”

ลูกเสือจะต้องสำนึกว่า เขากล่าวคำปฏิญาณด้วยความสมัครใจของเขาเอง อนึ่งเขาจะต้องเข้าใจด้วยว่า ผู้จะเรียกได้ว่าเป็น “คนจริง” เพื่อให้ผู้อื่นนับถือหรือเชื่อถือได้นั้นจะต้องเป็นผู้รักษาคำพูด โดยเฉพาะที่เป็นคำปฏิญาณหรือคำมั่นสัญญาของตน กล่าวคือ ข้าสัญญาว่าจะทำอย่างไรแล้ว ต้องทำเหมือนปากพูดทุกอย่าง ดังคำปฏิญาณที่กล่าวว่า

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

จากคำปฏิญาณข้อที่ 1 นั้น แสดงให้เห็นว่าลูกเสือมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ก. หน้าที่ต่อชาติ

ชาติไทย คือ แผ่นดินและน่านน้ำที่ร่วมกันเรียกว่าประเทศไทย ประกอบด้วยประชาชนพลเมืองที่รวมกันเรียกว่าคนไทย

ธงชาติ เป็นเครื่องหมายแทนชาติ ฉะนั้นธงชาติจึงเป็นสิ่งที่ควรแก่การเคารพเป็นหน้าที่ของลูกเสือทุกคน จะต้องแสดงความเคารพในโอกาสที่ชักธงขึ้นสู่ยอดเสา และเวลาเชิญธงลงจากยอดเสา

พิธีชักธงชาติขึ้นสู่เสาหรือเชิญธงลงจากเสานี้ เป็นพิธีสำคัญอย่างหนึ่งของลูกเสือซึ่งจะต้องกระทำด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เชิญธงลงควรถือว่าเป็นเกียรติที่ได้รับมอบหมายให้ทำงานนี้ และจะต้องระมัดระวังไม่ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของธงสัมผัสกับพื้นดินเป็นอันขาด ลูกเสือไม่ควรกระทำการใดๆ ในอันที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่เกียรติของธงชาติ เช่น นำผืนธงไปปูพื้น เช็ดสิ่งของหรือเหยียบย่ำและกองไว้แทบเท้า

ประเทศไทยเรียกว่า “ธงไตรรงค์” แปลว่า ธงสามสี ลูกเสือควรจะทราบด้วยว่าแต่ละสีมีความหมายอย่างไร สัญลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของธงชาติไทย คือ เพลงชาติ ลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกคนจะต้องสามารถร้องเพลงชาติได้อย่างถูกต้อง

ข. หน้าที่ต่อศาสนา

ลูกเสือจะนับถือศาสนาใด ๆ ก็ได้เพราะทุกศาสนาก็มีความมุ่งหมายอย่างเดียวกันคือสอนให้บุคคลเป็นคนดี ได้แก่การละเว้นความชั่วกระทำแต่ความดี และทำใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์

ค. หน้าที่ต่อพระมหากษัตริย์

ผู้กำกับลูกเสือพึงหาวิธีการต่างๆ ที่จะทำให้ลูกเสือสนใจในพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ โดยเน้นถึงเวลาที่พระองค์ทรงอุทิศให้แก่บ้านเมืองและเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วราชอาณาจักร

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ เป็นที่รวมแห่งความเคารพสักการะและความสามัคคีของคนไทยทั้งชาติ นอกจากนั้นพระองค์ทรงเป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติด้วย

ง. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นเป็นหลักสำคัญประการหนึ่งของลูกเสือและเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้การลูกเสือมีชื่อเสียง ได้รับการยกย่องจากประชาชนโดยทั่วไป

แหล่งหรือโอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้นควรเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวเด็กก่อน แล้วขยายออกไปตามวัยและความสามารถของเด็กกล่าวคือ

1. บ้านของลูกเสือ ควรส่งเสริมให้เด็กทำงานในบ้านหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว เพื่อเป็นการเพาะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก
2. โรงเรียนหรือที่ตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรส่งเสริมให้เด็กได้ทำงานเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนต่อห้องเรียน ต่อโรงเรียนให้มากที่สุด โดยสอนให้ลูกเสือตระหนักว่างานเป็นสิ่งที่มีความเกียรติ

กฎของลูกเสือ

- ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้
- ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ
- ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น
- ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก
- ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย
- ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์
- ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ
- ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริง และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก
- ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์
- ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

กฎของลูกเสือ ข้อ 10 นี้ ได้ดัดแปลงมาจากกฎของลูกเสือข้อ 10 ตามธรรมนูญของสมาชิกลูกเสือโลกที่ว่า “ลูกเสือเป็นผู้สะอาดในทางความคิด วาจา และการกระทำ”

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ลูกเสือที่แท้จริงถือว่า เกียรติของเขาสำคัญกว่าสิ่งใด เกียรติของเขาเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คนที่รู้จักรักษาเกียรติ เป็นผู้เชื่อถือได้เสมอ เขาจะไม่กระทำการใดๆ ที่เสียเกียรติ เช่น พุดเทีกับผู้บังคับบัญชา หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของเขา และเขาจะทำตัวให้เป็นที่น่าเชื่อถือของทุกคนทั่วไปในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านต้องไม่ยอมให้สิ่งยั่วยวนใจ ไม่ว่าจะลึกลับหรือรุนแรงเพียงไรมาชักจูงให้ท่านกระทำการใดๆ ที่ไม่สุจริตหรือเป็นที่น่าสงสัย ท่านจะไม่ละเมิดคำมั่นสัญญาเป็นอันขาด

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และชื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ในฐานะเป็นพลเมืองดี ท่านจะต้องระลึกเสมอว่า ท่านเป็นคนหนึ่งในคณะหรือเป็นอิฐก้อนหนึ่งในกำแพง ท่านจะต้องทำหน้าที่ของท่านให้ดีที่สุด และชื่อตรงกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับท่าน เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ท่านจะต้องไม่ทำลายเกียรติของท่านด้วยการเล่นไม่ซื่อ นอกจากนั้นท่านต้องไม่ทำให้ผู้ที่ไว้วางใจท่านไม่ว่าชายหรือหญิงต้องผิดหวัง บรรพบุรุษของท่าน ได้ทำงานด้วยความเข้มแข็งด้วยความทรหด และตายด้วยความมองอาจเพื่อรักษาบ้านเมืองไว้ให้ท่าน ขออย่าให้บรรพบุรุษของท่านมองมาจากสวรรค์ แลเห็นท่านเที่ยวเตร่ เอามือใส่กระเป๋โดยไม่ได้ทำประโยชน์อะไรเพื่อบ้านเมืองเลย

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ลูกเสือจะพยายามให้ความเมตตากรุณาเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชนอยู่เสมอความคิดเห็นของเขามีว่าทุกคนต้องตาย แต่ท่านควรจะทำใจของท่านว่าก่อนเวลาจากโลกนี้ไปตามวิถีทางของธรรมชาติ ท่านควรจะทำความดีบ้าง ฉะนั้น จงทำทันที เพราะท่านไม่รู้เลยว่าเมื่อใดท่านจะต้องล่องลับไป

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านจะต้องยอมรับรู้ว่าคนอื่นเป็นเพื่อนมนุษย์ และท่านต้องไม่รังเกียจความแตกต่างในเรื่องของความคิด วรรณะ ศาสนา หรือชาติบ้านเมือง ท่านต้องขจัดอคติของท่านและมองหาจุดดีของคนอื่น ส่วนจุดชั่วนั้นคนนั้นก็ย่อมวิจารณ์ได้ ถ้าท่านแสดงไมตรีจิตต่อคนชาติอื่นได้เช่นนี้ก็นับว่าท่านได้ช่วยก่อให้เกิดสันติภาพ และไม่ตรีจิตระหว่างประเทศ และมวลมนุษยชาติได้

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะต้องสุภาพและคำนึงถึงผู้หญิง คนแก่ เด็ก และบุคคลทั่วไป แต่ยิ่งกว่านั้นท่านจะต้องสุภาพต่อฝ่ายตรงข้ามกับท่านด้วย รวมความว่าท่านจะต้องเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพบุรุษคือผู้ปฏิบัติตามกฎแห่งการบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

สัตว์ทั้งหลายมีความรักและห่วงหาอาทรชีวิตของตนยิ่งกว่าสิ่งใด ต่างก็ดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดปลอดภัย จากอันตราย ทุกชีวิตปรารถนาความสุข ความรัก ความอบอุ่น และการช่วยเหลือเกื้อกูล แต่เกลียดกลัวและหวาดระแวงต่อการล่วงเกินเบียดเบียน และทำร้าย

ภารกิจอันสำคัญของลูกเสือ คือการช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ และการบริการแก่ผู้อื่นให้ได้รับความสุข ดังนั้น ลูกเสือทุกคนจึงควรจะเป็นผู้ที่มีความรักและความเมตตากรุณาต่อสัตว์ด้วย

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ ท่านย่อมบังคับตนเองและเต็มใจเชื่อฟังคำสั่งของพ่อแม่ ครู อาจารย์ นายหมู่ และผู้กำกับลูกเสือ โดยชอบด้วยเหตุผลไม่มีการโต้แย้งข่มขืนที่มีวินัย เป็นชุมชนที่มีความสุขที่สุด แต่วินัยต้องเกิดมาจากภายใน มิใช่ถูกบังคับจากภายนอก ดังนั้น ควรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ในฐานะที่เป็นลูกเสือ คนอื่นๆ จะคอยมองดูท่านและคิดอยู่เสมอว่า ท่านคงจะไม่หวั่นเสีย และจะยืนหยัดต่อสู้ด้วยความเข้มแข็ง และร่าเริงอดทนในเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มัธยัสถ์

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านจะมองไปข้างหน้าและจะไม่ยอมเสียเวลาหรือเสียเงินสำหรับความสุขสำราญในปัจจุบัน แต่จะใช้โอกาสนั้นเพื่อให้ได้บรรลุความสำเร็จในหน้าที่ที่ท่านกระทำทั้งนี้ เพื่อว่าจะได้ไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่น แต่กลับจะเป็นการช่วยเหลือผู้อื่นได้อีกด้วย

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

ในฐานะที่ท่านเป็นลูกเสือ ท่านต้องมีใจสะอาดคิดแต่เรื่องที่เป็นมงคล สามารถควบคุมสติ และจิตใจของตนเองไม่ให้ฟุ้งซ่านในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และของมีนเมาจนเกินกว่าเหตุท่านต้องเป็นตัวของตัวเอง และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านคิด พูด และกระทำ โดยเฉพาะท่านควรมีสัมมาอาชีวะ คือมีอาชีพที่สุจริตเพื่อความสุขของตนเองและสังคม

